

‘Hoe zorgen we voor een aantrekkelijk en leefbaar Den Haag? Die vraag staat centraal. Nieuwe technologie en data bieden kansen om daaraan te werken. Veel dingen zijn nog onbekend: wat is het effect van een nieuwe technologie op een stad en wat komt erbij kijken? Dat wil je wel weten, dus zoeken we dat op kleinschalige wijze en in een gecontroleerde omgeving uit. Scheveningen is daar een ideale plek voor, want daar komt alles samen: de haven, natuur, woningen, bedrijven, bezoekers en normaal gesproken ook veel evenementen. Bewoners en ondernemers weten dat we daar nieuwe dingen proberen en dat nieuwe technologische ontwikkelingen hun leven prettiger kunnen maken. Ze denken graag over die ontwikkelingen in het wat we het Living Lab Scheveningen noemen.’

Saskia Bruines, wethouder in Den Haag

‘De huidige regels, processen en wetgeving geven vaak geen goed antwoord’

AUTEUR: JAN-WILLEM WESSELINK (FUTURE CITY FOUNDATION)
FOTOGRAFIE: GEMEENTE DEN HAAG

Saskia Bruines: 'Zo'n omgeving waarin nieuwe technologie en innovaties worden getest op hun nut en wenselijkheid is spannend, want de huidige regels, processen en wetgeving geven vaak geen antwoord op hoe je iets moet doen. Dat vraagt wel lef en ondernemersgeest. Als we goed begrijpen hoe we om moeten gaan met digitalisering en hoe we dat in ons voordeel kunnen gebruiken, dan kunnen we ook beter besturen en de gemeente hierin een goede rol geven. Digitalisering loopt door alle beleidsterreinen heen. Denk aan veiligheid, mobiliteit en het opruimen van afval. Het is daarmee iets van het hele college. De gemeente doet het bovendien niet alleen, dus met de verschillende belangen van experts, onderwijsinstellingen en natuurlijk bewoners en ondernemers moet je rekening houden. We geven richting het Rijk aan waar gemeenten tegenaan lopen met innovaties. We proberen ook zo open mogelijk te zijn en alles te documenteren. Privacy staat daarbij vanzelfsprekend hoog in het vaandel.

In het Living Lab kijken we hoe digitalisering en technologie kunnen helpen bij de uitdagingen die er zijn in een stad. De keuzes die wij maken, zijn gebaseerd op het coalitieakkoord en de uitwerking ervan, zoals de visie op digitalisering en dienstverlening en de economische visie. Binnen de gemeente moeten we kijken naar de IT-architectuur, de opslag van data en hoe we dat veilig doen, hoe onze sturende rol eruit moet zien, hoe we omgaan met privacyvraagstukken en welke nieuwe wetgeving er nodig is.

De raad en het college willen hetzelfde: een aantrekkelijke, leefbare en bereikbare stad. Raadsleden moet je wel goed meenemen in wat er gebeurt. Dat gaat verder dan alleen een periodieke update naar de raad. Zo hebben we onlangs de raad rondgeleid op Scheveningen en een werkbespreking gehad met experts.

Natuurlijk pakt niet alles in het Living Lab uit zoals we hadden gehoopt. Dat is logisch, want het is een onderzoeksgebied. Daar leren we allemaal van. Belangrijk is dat het veilig en in een gecontroleerde omgeving gebeurt. Als een innovatie echt nog in een experimentele fase zit, dan werken we samen met de TU Delft in hun field labs. Een voorbeeld van zo'n leermoment: robots die sneller rijden dan 5 kilometer per uur hebben een kentekenregistratie nodig via de RDW. Dat had de RDW nog nooit meegemaakt, maar ze waren er wel in geïnteresseerd.

Digitalisering biedt kansen voor oplossingen voor de maatschappelijke opgaven in Den Haag. Het maatschappelijk nut staat centraal, niet de techniek. Hoe gaan we daar verstandig en zorgvuldig mee om? Digitalisering is

een aanjager van de nieuwe economie. Daarom moeten we daar juist nu in investeren: in de infrastructuur, het onderwijs en de zorg. Nieuwe digitale mogelijkheden vragen om een goede samenwerking van de overheid met bewoners, het bedrijfsleven en kennisinstellingen. Want de digitalisering gaat gewoon door. Kijk naar de techgiganten. Als de overheid niet investeert, dan doet ze niet mee en heeft ze geen plek aan tafel. Dan is het lastig staan voor publieke waarden.

Het belang van samenwerken in de regio kan ik niet genoeg benadrukken. Digitalisering is een topprioriteit in de regionale overleggen omdat we dit niet alleen kunnen. Glasvezel en 5G houden niet op bij de gemeentegrens. Door samen te werken neem je drempels weg voor het opschalen van goede ideeën en voorkom je dubbel werk. Zuid-Holland is rijk aan innovatielabs: we werken samen met die in bijvoorbeeld Rotterdam, Delft en Katwijk. De kennis delen we met elkaar. Het bedrijfsleven hebben we hard nodig omdat zij de nieuwste technologische ontwikkelingen bedenken en uitwerken. We hebben bewoners en ondernemers nodig omdat zij voor ons een belangrijke bron zijn om te toetsen: doen we wel het goede? En lost het de problemen in hun omgeving op?

En wat ik erg leuk vind, is de samenwerking met hogescholen en de TU. Studenten zijn creatief en ongedwongen en komen daardoor met de leukste ideeën voor een slimme stad. Denk aan studenten die producten voor ons ontwerpen waarmee je kan zien en ervaren dat er technologie in de buitenruimte is. Dat zijn dan slimme borden die op basis van data een realtime-kaart samenstellen. Zo worden data visueel en tastbaarder. Een ander voorbeeld is een laserprojectie op de grond om een interactief spel te maken waarmee mensen op een speelse wijze worden geïntroduceerd met technologie in de buitenruimte.'

- Saskia Bruines is namens D66 wethouder Economie, Internationaal en Dienstverlening in Den Haag
- Ze doet dat sinds februari 2017 en was daarvoor wethouder in Leidschendam-Voorburg.
- Bruines heeft een achtergrond in de ruimtelijke ordening, ze studeerde Ruimtelijke wetenschappen en historische geografie aan de Universiteit van Amsterdam.
- Daarna werkte ze in de toeristische sector.
- Meer over het Living Lab op pagina 184.